

16. august 2024

EM2024/89

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte ændringsforslag til Inatsisartutlov om den gymnasiale uddannelse og Inatsisartutlov om videregående uddannelser, der sikrer, at studerende kan bruge det grønlandske sprog ved eksamener på både ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

(Medlem i Inatsisartut Najaaraq Møller, Siumut)

Begrundelse:

Det er positivt, at vi som samfund får flere og flere uddannede, både kvantitativt og kvalitativt. Men indsatsen kan stadig forbedres, og det er åbenlyst, at der fortsat er sproglige barrierer i vores uddannelsessystem. Disse barrierer gør, at højere uddannelser kan virke uopnåelige for dem, der ikke fuldt ud behersker et fremmedsprog.

I de senere år har flere fået muligheden for at blive eksamineret på deres eget sprog, især når der er en censor og/eller en tolk til rådighed. Men der er stadig unge, som er tvunget til at blive eksamineret på for eksempel dansk, fordi der i nogle tilfælde hverken er sikret en tolk eller en sprogkyndig censor ved eksaminationerne.

Dette er en naturligvis ærgerligt og begrænsende for den enkelte studerende. Der findes mennesker der ikke behersker fremmedsprog eller som ofte befinder sig i en utryk situation, hvad fremmedsprog angår. Dette gør, at mange ikke føler sig trygge ved eksamener, og denne utrykhed kan resultere i dårligere resultater eller i sidste ende et fravalg af muligheden for at få deres drømmeuddannelse.

Dette forslag har derfor til formål at sikre, at eksamination på eget sprog bliver en rettighed.

Hvis forslaget realiseres, vil det være uddannelsesinstitutionernes opgave at planlægge og sikre, at muligheden for eksamination på eget sprog bliver en reel og uomgængelig rettighed. Det vil

betyde, at der, uanset uddannelsesretning, skal være tilstrækkelige ressourcer til stede ved eksaminationer for at sikre, at sproglige barrierer ikke forhindrer opnåelsen af en uddannelse.

Det synes at være selvmodsigende, at der, til trods for den eksisterende mulighed for at blive eksamineret på sit eget sprog, stadig opstår den barriere, at ressourcerne ikke er til stede.

Jf. Inatsisartutlov om videregående uddannelser¹, § 17 stk. 5, kan Naalakkersuisut fastsætte regler om censorer. Det er bl.a. denne bestemmelse, som via dette forslag foreslås løftet til lovniveau, således at retten til en censor og/eller tolk stadfæstes i selve loven som en rettighed for den enkelte studerende.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det forventes, at opgaven med at forberede et ændringsforslag til den eksisterende lov vil svare til et halvt årsværk for en AC-fuldmægtig, hvilket svarer til 250.000 kr. Efterfølgende vil uddannelsesinstitutionerne have marginale meromkostninger til censorer/tolke under eksaminationerne, som det ikke er muligt klart at beregne/tilkendegive her.

Forslagsstilleren er klar over, at gennemførelsen af forslaget vil kræve investeringer i uddannelsesinstitutionernes kapacitet til at tilbyde censorer eller tolke under eksamener. Forslagsstilleren har dog ikke haft ressourcer til at foretage en detaljeret analyse af de enkelte uddannelsesinstitutioners økonomi for at vurdere de mulige effekter, herunder både omfang og præcis prissætning. Det forventes, at denne del kan håndteres i forbindelse med Naalakkersuisuts arbejde med at sikre de basale rettigheder, der her er tale om.

Økonomiske og administrative konsekvenser for den private sektor

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for samfundet

Se afsnittet om det offentlige.

¹ https://nalunaarutit.gl/groenlandsk-lovgivning/2019/l-14-2019?sc_lang=da